

Яковець Тетяна,
к.е.н., доцент
Чортківський навчально-науковий
інститут підприємництва і бізнесу ТНЕУ

ОБЛІКОВЕ ВІДОБРАЖЕННЯ ТА ПОДАТКОВІ НАСЛІДКИ РЕЄСТРАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Заснування і подальша діяльність підприємства будь-якої форми власності неможливе без створення статутного капіталу. Формування та облік власного капіталу залежить від організаційно-правової форми та виду діяльності. В Україні при початку бізнесу вибір відбувається в основному між приватним підприємством і товариством з обмеженою відповідальністю. Критеріями вибору між ПП, ТОВ, ПрАТ в основному стають наступні фактори (рис 1.):

В процесі формування статутного капіталу виділяємо такі етапи: Етап 1: Прийняття засновниками рішення про створення юридичної особи та формування статутного капіталу. Етап 2: Передача грошових внесків та оцінка майна. Етап 3: Документальне оформлення передачі внесків до статутного капіталу. Етап 4: Державна реєстрація підприємства. Етап 5: Здійснення внесків після офіційної реєстрації підприємства.

У ході організації обліку власного капіталу слід: своєчасно, повно й достовірно відображати господарські факти з капіталом, його розмір та динаміку; правильно деталізувати облік капіталу з використанням аналітичних рахунків; виконувати контроль за відповідністю законодавству і правильністю здійснення операцій із власним капіталом; узагальнювати інформацію про динаміку власного капіталу для проведення аналізу та прийняття управлінських рішень;

Податкові наслідки формування статутного капіталу у грошовій формі такі: *податок на прибуток* – податкові різниці зі створенням статутного капіталу не передбачені; *ПДВ* – операція з випуску (розміщення) акцій і корпоративних прав не є об'єктом обкладання ПДВ, тому податкові зобов'язання у підприємств-емітента не виникають; *ПДФО* – передача грошових коштів не веде до виникнення доходу в учасника фізичної особи, який здійснює внесок – це його витрати на придбання корпоративних прав.

Рис. 1. Основні фактори впливу на вибір організаційно-правової форми підприємства

Податкові наслідки формування статутного капіталу майном такі: *податок на прибуток* – майно, яке отримує підприємство не вважається отриманим безоплатно, оскільки натомість засновники отримують корпоративні права; *ПДВ* – має місце дві операції: отримання корпоративних прав засновником а етапі їх емісії не є об'єктом обкладення ПДВ, тому податкові зобов'язання у емітента не виникають; отримання майнового внеску до статного капіталу є постачанням товарів згідно пп. 14.1.191 ПК, адже право власності на таке майно переходить від засновника до створюваного підприємства. Отже, засновник-юридична особи, який є платником ПДВ на дату передачі внеску повинен нарахувати податкові зобов'язання з ПДВ; *ПДФО* – необхідність сплачувати ПДФО із вартості внесеного до статутного капіталу майна не виникає.